

Algemene Bezwaarschriftencommissie

Advies van de algemene bezwaarschriftencommissie inzake het bezwaarschrift van [REDACTED] namens Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Arnhem, tevens handelend onder de naam Rijn IJssel, tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Arnhem van 15 juni 2023 waarin is geweigerd om een omgevingsvergunning voor een led-scherm reclame te verstrekken voor het gebouw gelegen aan de Kronenburgsingel 16. Deze procedure is bekend onder zaaknummer 3878597.

Voorgeschiedenis

Op 19 april 2023 diende [REDACTED] namens Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Arnhem, tevens handelend onder de naam Rijn IJssel, een aanvraag in bij het college van burgemeester en wethouders van Arnhem (hierna: het college) om een omgevingsvergunning te krijgen voor het plaatsen van een led scherm reclame aan het gebouw aan de Kronenburgsingel 16, kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie W, nummer 1160.

Bij brief van 12 mei 2023 heeft het college het voornemen gestuurd tot weigering van de aanvraag, omdat welstand negatief adviseert.

[REDACTED] heeft namens Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Arnhem, tevens handelend onder de naam Rijn IJssel, een zienswijze ingediend.

Bij besluit van 15 juni 2023 heeft het college de gevraagde omgevingsvergunning geweigerd, omdat welstand negatief adviseert.

Tegen dit besluit heeft [REDACTED] namens Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Arnhem, tevens handelend onder de naam Rijn IJssel, (hierna: bezwaarmaakster) een bezwaarschrift ingediend.

De bezwaren

Voor het bezwaar wordt verwezen naar het bezwaarschrift van 18 juli 2023, dat geacht wordt deel uit te maken van dit advies en hier te zijn ingelast.

Het verweer

Voor het verweer wordt verwezen naar het verweerschrift van 21 november 2023, dat geacht wordt deel uit te maken van dit advies en hier te zijn ingelast met in achtneming van hieronder vermelde overwegingen.

Procedure

Bij e-mail van 7 december 2023 heeft bezwaarmaakster een nader stuk gestuurd dat geacht wordt deel uit te maken van dit advies en hier te zijn ingelast.

Voornoemd bezwaarschrift is behandeld in de hoorzitting van de algemene bezwaarschriftencommissie (hierna: de commissie) van 12 december 2023. Van de zitting is een geluidsopname gemaakt die tevens dient als digitaal verslag. Ter zitting zijn verschenen:

- [REDACTED] en [REDACTED], gemachtigden van bezwaarmaakster, en
- [REDACTED], vertegenwoordiger van het college.

Naar aanleiding van de behandeling tijdens de hoorzitting heeft de commissie het college na de hoorzitting een aantal vragen gesteld. Het college heeft op 15 maart 2024 deze vragen beantwoord. De reactie van het college wordt geacht deel uit te maken van dit advies en hier te zijn ingelast. De reactie van het college en bijbehorende bijlagen zijn ter beschikking gesteld aan bezwaarmaakster en zij is in de gelegenheid gesteld hierop te reageren. Bij e-mail van brief van 4 april 2024 heeft bezwaarmaakster van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Haar reactie met bijlagen wordt geacht deel uit te maken van dit advies en hier te zijn ingelast. De e-mail en bijlagen van bezwaarmaakster zijn ter beschikking gesteld aan het college en het college is in de gelegenheid gesteld hierop te reageren. Het college heeft daar bij schrijven van 10 april 2024 gebruik van gemaakt. Deze reactie wordt geacht deel uit te maken van dit advies en hier te zijn ingelast.

Algemene Bezwaarschriftencommissie

De overwegingen van de commissie

Uitkomst van de zaak

De commissie concludeert dat het bezwaarschrift gegrond is. De commissie is van mening dat het college het besluit van 15 juni 2023 moet herroepen en een nieuw besluit moet nemen met inachtneming van het advies.

De commissie legt hieronder uit waarom zij tot deze conclusie komt. De wet- en regelgeving die voor de zaak belangrijk is, staat in de bijlage en maakt van dit advies deel uit.

Overgangsrecht inwerkingtreding Omgevingswet

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als een aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt, met uitzondering van artikel 3.9, derde lid, eerste zin, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo).

De aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend op 19 april 2023. Dat betekent dat in dit geval de Wabo, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

De gevraagde omgevingsvergunning

Bezwaarmaakster heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor het plaatsen van een led-scherm reclame ter vervanging van een regulier reclamespandoek op de gevel van Rijn-IJsselcollege aan de Kronenburgsingel 16 in Arnhem. Het college heeft deze omgevingsvergunning geweigerd voor de activiteiten het (ver)bouwen van een bouwwerk en het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van handelsreclame.

Activiteit het (ver)bouwen van een bouwwerk

Uit artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo (hierna: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) volgt dat een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk vereist is, tenzij sprake is van een uitzondering zoals bedoeld in artikel 2.1, derde lid, van de Wabo. Niet in geschil is dat van een uitzondering geen sprake is. Ook de commissie is deze mening toegedaan nu artikel 2, aanhef en achtste lid, van bijlage II, van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor), niet van toepassing is, noch enig ander lid uit artikel 2 of 3 van bijlage II, van het Bor.¹

Uit artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo volgt dat, voor zover hier van belang, de omgevingsvergunning voor het bouwen moet worden geweigerd wanneer er:

- niet aannemelijk is gemaakt dat de aanvraag voldoet aan het Bouwbesluit;
- niet aannemelijk is gemaakt dat de aanvraag voldoet aan de bouwverordening;
- strijdigheid bestaat met het bestemmingsplan;
- strijdigheid bestaat met redelijke eisen van welstand.

Als geen van de weigeringsgronden zich voordoet, is het college verplicht om de omgevingsvergunning te verstrekken. Omgekeerd betekent dat, dat de vergunning alleen kan worden geweigerd in de in dat artikel genoemde gevallen. Dit komt doordat artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo een limitatief, imperatief stelsel vormt. Het college heeft in dat geval geen ruimte om een belangenafweging te maken.²

Bouwbesluit, bouwverordening en bestemmingsplan

Tussen partijen is niet in geschil dat aannemelijk is dat het project aan het Bouwbesluit en de bouwverordening voldoet. De commissie heeft in de stukken en in wat besproken is tijdens de hoorzitting ook geen redenen gevonden om aan deze aannemelijkheid te twijfelen. Verder is tussen partijen niet in geschil dat het project in overeenstemming is met de van kracht zijnde bestemmingsplannen 'Arnhem

¹ Gelet op artikel 4a, tweede lid, onderdeel b, van bijlage II, van het Bor.

² Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2293.

Algemene Bezwaarschriftencommissie

Zuid-Oost', 'Facetplan parkeren' en 'Facetplan woningsplitsing en verkaveling'. Ook de commissie is niet gebleken van strijdigheid met deze bestemmingsplannen.

Redelijke eisen van welstand

Het college heeft de gevraagde vergunning voor de activiteit het (ver)bouwen van een bouwwerk geweigerd, omdat het van mening is dat er sprake is van strijd met de redelijke eisen van welstand. Het college komt tot dit standpunt, doordat het zich heeft geconformeerd aan het welstandsadvies van team welstand en monumenten (hierna: team welstand) dat op 11 mei 2023 is uitgebracht. In het verweerschrift en tijdens de zitting heeft het college aangevoerd dat aan de afwijzing de overweging ten grondslag ligt dat de welstandsnota de plaatsing van led-schermen uitdrukkelijk bestempelt tot welstandsexces.

Bezwaarmaakster stelt zich blijkens de stukken en het verhandelde tijdens de hoorzitting op het standpunt dat in de welstandsnota (ten onrechte) geen rekening wordt gehouden met de vooruitgang in led-technologie waardoor onder meer duurzame en effectieve reclame mogelijkheden niet kunnen worden benut. Met een beroep op het gelijkheidsbeginsel wijst zij verder op meerdere led-schermen die op diverse locaties in Arnhem worden gebruikt en die vergund zijn of gedoogd worden, waaronder een led-scherm bij het Gelredome waarvoor in 2019 een omgevingsvergunning is verleend, een led-scherm op het De Monchyplein die door J.D. Decaux is geplaatst en een led-scherm aan de Meander. Ten slotte is zij van mening dat de omgevingsvergunning ten onrechte geweigerd is omdat op het led-scherm geen bewegende reclames zullen worden getoond maar uitsluitend (wervings)boodschappen die voor langere periode zichtbaar zullen zijn.

De commissie overweegt dat het college naar vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling), hoewel het niet aan een welstandsadvies is gebonden en de verantwoordelijkheid voor welstandstoetsing bij het college zelf ligt, op dat advies mag afgaan, nadat het is nagegaan of dit advies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten. Het overnemen van een welstandsadvies hoeft in beginsel geen nadere toelichting. Dit is anders als de aanvrager of een derde-belanghebbende een advies van een andere deskundig te achten persoon of instantie heeft overgelegd of concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het advies, de begrijpelijkheid van de in het advies gevolgde redenering of het aansluiten van de conclusies daarop naar voren heeft gebracht.³

De commissie stelt vast dat team welstand in zijn advies heeft aangegeven dat het led-scherm niet is toegestaan, dat dit duidelijk is aangegeven in de welstandsnota en dat het plan niet voldoet aan de criteria zoals omschreven in hoofdstuk 2.4 van de welstandsnota. De commissie stelt evenwel ook vast dat niet is gemotiveerd waarom het plan niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand. Gelet op de omstandigheid dat in hoofdstuk 2.4 meerdere criteria worden vermeld, had team welstand niet kunnen volstaan met een enkele verwijzing naar deze criteria in het algemeen, maar had het moeten aangeven welk criterium specifiek bedoeld wordt. De redenering van het bestreden besluit is in zoverre niet begrijpelijk, zodat het college dit advies niet zonder nadere toelichting heeft kunnen overnemen. Het bestreden besluit berust in zoverre, in strijd met artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht, niet op een deugdelijke motivering. Een motiveringsgebrek kan normaliter bij de beslissing op bezwaar hersteld worden. De commissie is echter van oordeel dat dat in het onderhavige geval niet mogelijk is. De commissie gaat er vooralsnog vanuit dat team welstand vooral doelt op het criterium: 'bewegende, verlichte reclames als leds, lichtkranten, lcd's en projecties zijn niet toegestaan'. Gelet op het gebruikte leesteken (komma) tussen 'bewegende' en 'verlichte' reclames gaat het naar het oordeel van de commissie hierbij om een opsomming zodat het daarbij gaat om bewegende én verlichte reclames. Nu bezwaarmaakster heeft aangegeven dat er geen bewegende afbeeldingen worden vertoond op het led-

³ Zie bijvoorbeeld de uitspraken van 20 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3476, en 27 mei 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1290.

Algemene Bezwaarschriftencommissie

scherm, maar dat er voor langere tijd een afbeelding wordt vertoond, voldoet de aanvraag naar het oordeel van de commissie niet aan dit criterium. De commissie volgt daarbij niet het tijdens de hoorzitting ingenomen standpunt van het college, dat bij de wisseling van een afbeelding sprake zou zijn van een bewegende reclame. De commissie verwijst in dat verband naar het standpunt van het college in een andere zaak waarbij onder bewegende beelden filmpjes worden verstaan en waarbij het college stelde dat het wisselen van beelden wel toegestaan was, maar dat deze tenminste 10 seconden 'stil' moesten staan, ter voorkoming van een onrustig beeld.⁴

Verder is de commissie niet gebleken dat de aanvraag niet voldoet aan de andere criteria die staan vermeld onder 'algemeen' en 'bedrijven/kantoren in een bedrijvenomgeving'.

De commissie is dan ook van oordeel dat het college het welstandsadvies niet aan zijn besluitvorming ten grondslag heeft mogen leggen, omdat het advies naar zijn inhoud onjuist, althans onbegrijpelijk, is.

Voorzover het college stelt dat de excessenregeling die in artikel 2.2. van de welstandsnota is opgenomen, aan de vergunningverlening in de weg staat, overweegt de commissie als volgt. Het bouwplan is – zo is niet in geschil – gelegen in een gebied dat als welstandsvrij is aangemerkt. De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de welstandsnota besloten om in de gebieden, die als welstandsvrij zijn aangemerkt, in het kader van de vergunningverlening vooraf niet meer te toetsen aan redelijke eisen van welstand. Volgens de welstandsnota kan het college de eigenaar van een bouwwerk, dat in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand, achteraf aanschrijven om die strijdigheid op te heffen en de excessenregeling is er dus niet voor bedoeld om bouwplannen, die in welstandsvrije gebieden zijn gelegen alsnog vooraf te toetsen aan redelijke eisen van welstand.⁵ Gelet hierop kan de excessenregeling niet aan de verlening van de vergunning in de weg staan.

Het college heeft de omgevingsvergunning in zoverre ten onrechte geweigerd omdat het project niet zou voldoen aan redelijke eisen van welstand. Het bewaar is in zoverre gegrond en het besluit dient op dit punt herroepen te worden. Het college dient met inachtneming van dit advies een nieuw besluit te nemen.

Activiteit het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van handelsreclame

In artikel 4.7.2, vierde lid, van de Algemene plaatselijke verordening voor Arnhem (hierna: APV) is bepaald dat een aanvraag voor het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van handelsreclame kan worden geweigerd:

- a. indien de reclame, hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
- b. in het belang van de verkeersveiligheid;
- c. in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak.

Belang van de verkeersveiligheid en belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak.

Tussen partijen is niet in geschil dat het plaatsen van de handelsreclame geen negatieve invloed heeft op de verkeersveiligheid en niet leidt tot overlast van de in de nabijheid gelegen onroerende zaken.

Redelijke eisen van welstand

Het college heeft de gevraagde vergunning voor de activiteit het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van handelsreclame ook geweigerd, omdat het van mening is dat er sprake is van strijd met de redelijke eisen van welstand. Het college komt tot dit standpunt, doordat het zich heeft geconformeerd aan het welstandsadvies van team welstand dat op 13 april 2023 is uitgebracht. In het verweerschrift en tijdens de zitting heeft het college aangevoerd dat aan de afwijzing de overweging ten grondslag ligt dat de welstandsnota de plaatsing van Led-schermen uitdrukkelijk bestempelt tot welstandsexces.

⁴ Zie de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 24 september 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:4094.

⁵ Zie de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 16 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:2159.

Algemene Bezwaarschriftencommissie

Bezwaarmaakster heeft op dit punt dezelfde bezwaren aangevoerd als bij de activiteit '(ver)bouwen' van een bouwwerk'.

De commissie leidt uit stukken af dat het college stelt dat het geen andere mogelijkheid heeft dan de gevraagde omgevingsvergunning voor de handelsreclame te weigeren. Het college lijkt ook op dit punt uit te gaan van een limitatief-imperatief stelsel waarbij de aangevraagde omgevingsvergunning geweigerd moet worden als een van de weigeringsgronden zich voordoet. Het college miskent met deze benadering dat in artikel 4.7.2., vierde lid, van de APV sprake is van een zogenaamde 'kan' bepaling waarbij afwijking mogelijk is en er een belangenafweging kan en moet plaatsvinden, en niet van een verplichting. In zoverre bevat het bestreden besluit een motiveringsgebrek.

Naar het oordeel van de commissie kan ook dit gebrek niet hersteld worden bij de beslissing op bezwaar. In dat verband verwijst de commissie korthedshalve naar dat wat zij heeft overwogen onder 'Activiteit het (ver)bouwen van een bouwwerk' onder 'Redelijke eisen van bezwaar'. Dat oordeel is onverkort hier ook van toepassing nu verweerder op dezelfde gronden en op dezelfde wijze en met dezelfde motivering de aangevraagde omgevingsvergunning voor het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van handelsreclame heeft geweigerd.

Het college heeft de omgevingsvergunning in zoverre ook ten onrechte geweigerd omdat het project niet zou voldoen aan redelijke eisen van welstand. Het bewaar is in zoverre ook gegrond en het besluit dient eveneens op dit punt herroepen te worden. Het college dient met inachtneming van dit advies een nieuw besluit te nemen.

Algemene Bezwaarschriftencommissie

Het tussenadvies van de commissie

De commissie adviseert het bezwaarschrift van [REDACTED] [REDACTED] namens Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Arnhem, tevens handelend onder de naam Rijn IJssel, tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Arnhem van 15 juni 2023 waarin is geweigerd om een omgevingsvergunning voor een led-scherm reclame te verstrekken voor het gebouw gelegen aan de Kronenburgsingel 16 gegrond te verklaren, het besluit van 15 juni 2023 te herroepen en een nieuw besluit te nemen met inachtneming van het advies.

Dit advies is vastgesteld door de heer mr. M.C. Arnoldus, voorzitter, en mevrouw mr. R. Bouwmeester en mevrouw mr. C. Hakbijl, leden, in aanwezigheid van mevrouw mr. B.C. Evers, secretaris.

25 juli 2024

de secretaris,

mevrouw mr. B.C. Evers
bij afwezigheid voor deze,
de heer mr. L.M.P. Servais

de voorzitter,

de heer mr. M.C. Arnoldus

Algemene Bezwaarschriftencommissie

Wettelijk kader

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 3:46

Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Artikel 2.1

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit:

- a. het bouwen van een bouwwerk,

[...]

Artikel 2.2

1. Voor zover ingevolge een bepaling in een provinciale of gemeentelijke verordening een vergunning of ontheffing is vereist om:

[...]

- h. op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats,

[...]

geldt een zodanige bepaling als een verbod om een project voor zover dat geheel of gedeeltelijk uit die activiteiten bestaat, uit te voeren zonder omgevingsvergunning.

Artikel 2.10

1. Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, wordt de omgevingsvergunning geweigerd indien:

- a. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aannemelijk maken dat het bouwen van een bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2 of 120 van de Woningwet;
- b. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aannemelijk maken dat het bouwen van een bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld bij de bouwverordening of, zolang de bouwverordening daarmee nog niet in overeenstemming is gebracht, met de voorschriften die zijn gesteld bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8, achtste lid, van de Woningwet dan wel bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 120 van die wet;
- c. de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan, de beheersverordening of het exploitatieplan, of de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening, tenzij de activiteit niet in strijd is met een omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 2.12;
- d. het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, in strijd is met redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria, bedoeld in artikel 12a, eerste lid, onder a, van de Woningwet, tenzij het bevoegd gezag van oordeel is dat de omgevingsvergunning niettemin moet worden verleend;
- e. de activiteit een wegtunnel als bedoeld in de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels betreft en uit de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden blijkt dat niet wordt voldaan aan de in artikel 6, eerste lid, van die wet gestelde norm.

[...]

Artikel 2.18

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.2 kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend of geweigerd op de gronden die zijn aangegeven in de betrokken verordening.

Algemene Bezwaarschriftencommissie

Algemene plaatselijke verordening

Artikel 4.7.2 Ontsierende, hinderlijke of gevaarlijke reclames e.d.

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak alsmede de hoofdgebruiker van die zaak verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag deze zaak of een daarop aanwezige zaak te gebruiken of het gebruik daarvan toe te laten voor het maken van handelsreclame met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die vanaf de weg of vanaf een andere voor het publiek toegankelijke plaats zichtbaar is.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet ten aanzien van:
 - a. opschriften, aankondigingen en afbeeldingen in het inwendig gedeelte van een onroerende zaak;
 - b. opschriften en aankondigingen op zuilen, borden, muren of andere constructies, aangewezen door de overheid;
 - c. opschriften en aankondigingen betrekking hebbend op:
 - openbare verkoping, aanbiedingen ter verkoop, verhuur of verpachting van een onroerende zaak, voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;
 - het beroep, de dienst, of het bedrijf dat in of op het onroerende zaak wordt uitgeoefend of waarvoor die zaak is bestemd, zomede op naamborden;mits deze opschriften en aankondigingen gezamenlijk geen grotere oppervlakte hebben dan 0,15 m² en geen van alle een grotere afmeting in een richting hebben dan 1,00 meter en mits deze opschriften en aankondigingen zijn aangebracht op of aan het onroerend goed;
 - d. opschriften betrekking hebbend op de naam en/of aard van in uitvoering zijnde bouwwerken en/of op de namen van degenen die bij het ontwerp en/of de uitvoering van het bouwwerk betrokken zijn, mits deze opschriften zijn aangebracht op borden bij of op de in uitvoering zijnde bouwwerken zelf en niet verlicht zijn, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;
 - e. opschriften en aankondigingen aan gebouwen en inrichtingen van openbaar vervoer, indien deze zijn aangebracht ten dienste van dat vervoer;
 - f. opschriften en aankondigingen van kennelijk tijdelijke aard, voor zolang zij feitelijke betekenis hebben, mits van het aanbrengen ervan tevoren door of vanwege de rechthebbende of de hoofdgebruiker van de onroerende zaak schriftelijk kennisgeving is gedaan aan het bevoegd gezag en het bevoegd gezag niet binnen twee weken na ontvangst van die kennisgeving van enig bezwaar heeft doen blijken. Zodanige opschriften en aankondigingen worden geacht hun tijdelijk karakter te hebben verloren, wanneer deze gedurende meer dan 9 weken op de onroerende zaak aanwezig zijn.
3. Het in het eerste lid gesteld verbod geldt voorts niet voor zover de Monumentenwet, de Provinciale landschapsverordening, de gemeentelijke monumentenverordening of artikel 2.1.5.1 van toepassing is.
4. Een vergunning bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:
 - a. indien de reclame, hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
 - b. in het belang van de verkeersveiligheid;
 - c. in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak.

Welstandsnota 2015

1.2 Welstandsbeleid in Arnhem

Het doel van het Arnhemse welstandsbeleid is:

- behouden en versterken van de beeldkwaliteit
- de spelregels voor welstand duidelijk maken
- een objectieve en transparante beoordeling van bouwplannen
- een kleine en slagvaardige welstandsorganisatie

Alle wijken zijn even belangrijk en hebben allemaal hun eigen kwaliteit. In de heel Arnhem streeft de gemeente daarom naar behoud en versterking van de beeldkwaliteit. Maar daarvoor is niet overal welstandstoetsing nodig of effectief. De boodschap is: variatie in bouw waar het kan, bescherming van het karakter waar het moet. Hiermee zorgen we dat het unieke karakter van Arnhem behouden blijft.

Algemene Bezwaarschriftencommissie

Omdat inwoners vrijheid, vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid verdienen, is een indeling gemaakt van de stad in drie categorieën: gebieden waar vergunningaanvragen niet op welstand worden getoetst, gebieden waar slechts licht op welstand wordt getoetst en gebieden waar zwaar wordt getoetst op welstand. Om mensen te inspireren plannen te maken die passen bij de karakteristieken van de stad is de uitnodiging: kijk naar wat er al is en gebruik de bestaande stad als inspiratie. Op de website van de gemeente zijn de criteria op adres opvraagbaar. Dit maakt het voor de initiatiefnemer eenvoudig om op te zoeken welke regels van toepassing zijn.

Gebieden zonder welstandstoets

In wijken met veel variatie in bouwstijl, in type woningen, oriëntatie van gebouwen op de openbare ruimte en dergelijke, hoeven bouwaanvragen niet meer voorgelegd te worden aan de commissie. Voorbeelden hiervan zijn gebieden met een dorps karakter (Elden), villawijken (Schaarsbergen) en wijken die gebouwd zijn tussen 1970 en 1985. Als de wetgeving zegt dat een vergunning nodig is voor (ver)bouw dan blijven altijd de regels gelden die in het bestemmingsplan staan, zoals regels over grootte, bouwhoogte e.d. Daarnaast gelden er wél voorschriften ten aanzien van reclame. Maar de keuze voor materiaal, vorm en kleur is in deze gebieden helemaal vrij. Om uitspattingen als paarse gevels te voorkomen is er een aantal excessen benoemd. In die gevallen kan daar handhavend tegen opgetreden worden, maar er is dus géén toets vooraf.

Gebieden met lichte welstandstoets

In wijken die zich kenmerken door samenhang in het straatbeeld – bijvoorbeeld door een eenheid in dakvormen, architectuur of materiaalgebruik – blijven we erop toezien dat dit eigen karakter bewaard blijft. In bijvoorbeeld een lange en overzichtelijke Malburgse straat, met doorlopende dak- en gootlijnen en met overalrode dakpannen - kan één verkeerd vormgegeven dakkapel het beeld van de hele straat teniet doen.

Gebieden met zware welstandstoets

Voor gebieden met een bijzondere kwaliteit, zoals de binnenstad of Geitenkamp, blijven strengere regels voorde welstand gelden.

Spelregels

In zijn algemeenheid willen we dat nieuwe bouwwerken passen in hun omgeving. De bestaande stad is dus het referentie- en inspiratiekader. Voor de meest voorkomende bouwwerken zijn verder in deze notagebiedsgerichte criteria opgenomen. Deze criteria zijn per gebied ('géén toets', 'lichte toets' en 'zware toets') anders. De spelregels geven vóóraf duidelijkheid bij concrete, kleinschalige (ver)bouwplannen, zoals een dakkapel of uitbouw. Voor heel Arnhem gelden voorschriften ten aanzien van reclame en is de excessenregeling van kracht. Het is onmogelijk om voor alle soorten bouwplannen beoordelingscriteria vast te leggen. Daarom hebben we daarnaast ook algemene criteria. Voor grootschalige (her)ontwikkelingen in de hele stad is een aparte werkwijze opgenomen. Door het proces te organiseren en niet de criteria vooraf vast te leggen wordt in deze opgaven maximaal de ruimte geboden voor creativiteit terwijl we goed blijven toezien op de kwaliteit van de plannen voor de stad.

In de Welstandsnota zijn de beleidsregels vastgelegd. Die moeten in principe gevolgd worden maar er kan gemotiveerd van worden afgeweken.

2.1 Uitgangspunten

"De wortels van de toekomstige stad liggen in de actuele stad. De wortels van de actuele stad liggen in de historische stad", zo staat het in de structuurvisie (2012). Vanuit die gedachte is het de opgave om nieuwe ontwikkelingen zó vorm te geven dat ze aansluiten op de bestaande karakteristieken ofwel de 'DNA' van de stad. Om mensen te inspireren plannen te maken die passen bij de karakteristieken van de stad is de uitnodiging: kijk naar wat er al is en gebruik de bestaande stad als inspiratie.

Er gelden alleen welstandscriteria in gebieden waar de ruimtelijke karakteristiek door middel van welstandsregels gewaarborgd moet worden. Dus: daar waar het kan géén welstandstoets. Bij de indeling in welstandsniveaus is gebruik gemaakt van de 'karakteristieke ruimtelijke milieus' (uit de Arnhemse structuurvisie 2012). Daarin zijn 15 gebiedstypen onderscheiden die van elkaar verschillen door de ruimtelijke kenmerken en samenhang. Dit gebiedstype is bepalend voor het gehanteerde welstandsniveau:

Algemene Bezwaarschriftencommissie

- gebieden met een grote variatie in bouwstijl, soort woningen en oriëntatie op de openbare ruimte. Dit zijnde gebieden waar vergunningaanvragen niet aan welstandsregels getoetst worden. (Een uitzondering geldt voor reclame, dat in heel Arnhem wel aan regels is gebonden);
- gebieden met een samenhang in het straatbeelden, bijvoorbeeld door de eenheid in dakvormen, architectuur of materiaalgebruik. Dit zijn de welstandsluwe gebieden waar slechts licht getoetst wordt;
- gebieden die een bijzondere status hebben als bescherm stads- en dorpsgezicht. Hier gelden strenge regels voor welstand.

In de gebieden waar licht of zwaar getoetst wordt op welstand gelden de gebiedsgerichte welstandscriteria. De criteria zijn opgesteld voor meest voorkomende bouwwerken. Voor alle andere bouwwerken gebruiken we de algemene welstandscriteria. Hierin staat in algemene bewoordingen beschreven waaraan een bouwwerk moet voldoen.

Ongeacht het welstandsniveau is in de hele stad de excessenregeling van toepassing. Ook gelden overalbeperkingen voor reclame. Reclame kan sterk overheersen en zo een negatief effect hebben op de ruimtelijke kwaliteit. Daarom zeggen we: reclame mag, maar moet wel aan een aantal spelregels voldoen.

Voor rijks- en gemeentelijke monumenten wordt altijd maatwerk geleverd, de criteria gelden voor deze categorie niet. Samenvattend:

- Waar mogelijk géén welstandscriteria, wel altijd regels voor reclame en het voorkomen van excessen
- Op basis van gebiedstypering waar nodig een lichte of zware welstandstoets (zwaar in beschermde stadsgezichten)
- Maatwerk voor rijks- en gemeentelijke monumenten

2.2 De excessenregeling

Ook al is een bouwactiviteit vergunningvrij of welstandsvrij, we willen uitspattingen voorkomen. Daarom hebben we een excessenregeling. Met deze regeling kunnen we uitspattingen aanpakken die de kwaliteit van de stad echt aantasten. De regeling geldt voor het hele grondgebied van Arnhem.

Een exces is een buitensporige situatie in het aanzien van een bouwwerk wat ook voor niet deskundigen overduidelijk is. Hier is sprake van als een (deel van een) bouwwerk op zichzelf, maar vooral ook in relatie tot de omgeving, ernstig in strijd is met redelijke eisen van welstand.

Er is in ieder geval sprake van een exces bij:

- Het ontkennen of vernietigen van architectonische bijzonderheden (bijv. door het op onevenwichtige wijze aantasten van architectonische monumentaliteit of `(spiegel)symmetrie)
- Armoedig materiaalgebruik of materialen waarvan bekend is dat die onevenredig 'lelijk' verouderen en/of die een groot contrast vormen met de kwaliteit van de bestaande materialen
- Gebruik van felle of sterk contrasterende kleuren, als daar geen redelijke aanleiding voor is
- LCD / LED schermen en lichtkranten
- Te opdringerige en te overheersende reclames
- Ernstig verval van bouwwerken, zoals achterstallig onderhoud

2.4 Algemene regels voor reclame

Algemene regels voor reclame gelden voor de gebieden zonder- en met lichte welstandstoets. In gebieden meteen zware toets gelden bijzondere regels, die zijn opgenomen in paragraaf 2.7.

Algemeen

- Reclame is perceelsgebonden aan de economische bedrijvigheid ter plaatse;
- Bewegende, verlichte reclames als leds, lichtkranten, lcd's en projecties zijn niet toegestaan;
- Reclame op een plat dak of op een hellend dak (boven de gootlijn) is niet toegestaan;
- Reclame mag niet boven de dakrand uitsteken.

Bedrijven / kantoren

- Reclame is ondergeschikt van aard en omvang
- Aan een bedrijfsverzamelgebouw, waarin meerdere bedrijven zijn gehuisvest, is een ontworpen en architectonische ingepaste reclamezone met een maximaal oppervlak zoals hierna genoemd mogelijk waarin de verschillende gebruikers ieder een (uitwisselbare) plek kunnen krijgen

[...]

...in een bedrijvenomgeving

Algemene Bezwaarschriftencommissie

- Reclame op gevels die naar het openbaar toegankelijk gebied zijn gericht heeft een maximale oppervlakte van 10% van het geveleppervlak waar de economische bedrijvigheid plaats vindt
- Indien losse letters worden toegepast is de maximale oppervlakte van de buitencontouren van de reclame niet groter dan 15% van het geveleppervlak
- Op eigen terrein is één (gezamenlijke) vrijstaande zuil met een maximale afmeting (bxh) van 1,25 x 4,50m. mogelijk. Van een zuil bij een gebouw hoger dan 20 m. kan de maximale afmeting (bxh) 1,50 x 6,00 m. zijn.

2.5 Gebieden zonder toets

Ruimtelijke kwaliteit is niet in elk deel van de stad afhankelijk van zaken die met welstandscriteria geregeld worden, zoals een bepaalde architectuur of materiaalgebruik. Dit zijn gebieden met een stevige ruimtelijke structuur en gebieden die opvallen door een grote variatie. In deze gebieden wordt de ruimtelijke kwaliteit doorgaans al voldoende geborgd middels het bestemmingsplan en worden vergunningaanvragen niet op welstand getoetst.

Met een 'stevige ruimtelijke structuur' wordt bedoeld dat de beeldkwaliteit van een wijk of gebied als geheel niet snel aangetast zal worden door een (sterk) afwijkende of in het oog springende ingreep aan een gebouw. Dit zijn bijvoorbeeld de delen van de stad waar het landschap als geheel het beeld bepaalt en niet de individuele gebouwen. Voorbeelden zijn het noordelijke buitengebied en een aantal ruim opgezette villawijken in de bossen. Maar ook de woonwijken met een sterk onregelmatig patroon van straten en bebouwing, zoals Elderveld en De Laar, en vrijwel alle bedrijventerreinen hebben een 'robuuste ruimtelijke structuur'.

Met gebieden die opvallen door variatie worden de wijken bedoeld met een gevarieerd bebouwingsbeeld, die om die reden makkelijk nog meer variatie op kunnen nemen zonder dat dit afbreuk doet aan de kwaliteit. Dit geldt bijvoorbeeld voor de dorpsgebieden van Schaarsbergen en Elden. Voor de gebieden die welstandsvrij zijn gelden alleen de excessenregeling en de voorschriften ten aanzien van reclame.